

Parlamentul României
Senat

DECLARAȚIE POLITICĂ

Adresată de către domnul senator: Sorin-Mihai Cîmpeanu

Circumscripția electorală: nr 42 București

Grupul Parlamentar: Partidul Național Liberal

Ședința Senatului din data de: 22.03.2023

Titlul declarației politice: *România: 30 de ani de la aderarea la Francofonia instituțională*

Stimate colege, stimați colegi,

Evenimentele prin care țara noastră celebrează, alături de statele și popoarele francofone din întreaga lume, ziua de 20 martie - Ziua Internațională a Francofoniei -, capătă, în 2023, anul care marchează împlinirea a trei decenii de apartenență a României la Francofonia instituțională, amploare și semnificații deosebite.

Participarea E.S. dna Louise Mushikiwabo, Secretarul general al Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF), și a altor înalți oficiali francofoni la Conferința *Francofonia viitorului: educație pentru dezvoltare durabilă* și la Evenimentul de prezentare a *Casei Francofoniei din România*, organizate în ziua de 16 martie a.c., sub Înaltul Patronaj al E.S. Klaus Werner Iohannis, Președintele României, ne onorează și reconfirmă aprecierea de care se bucură țara noastră în cadrul acestei organizații.

De altfel, și voi detalia în cele ce urmează, inaugurarea la Universitatea Politehnică din București a Casei Francofoniei din România, a doua în lume de acest fel după cea de la Paris, nu reprezintă începutul, ci continuarea unei serii de proiecte românești de succes, dedicate cooperării francofone în domeniile educației, științei și culturii; facilitării colaborării între universități și creșterii mobilității universitare.

Îmi propun, în acest context aniversar, să aduc în atenția dumneavoastră câteva aspecte care, deși mai puțin cunoscute, fac unice și foarte speciale, atât Francofonia ca organizație internațională, cât și apartenența României la instituțiile și la spațiul francofon.

Un prim aspect rezidă în chiar parcursul Francofoniei de la crearea sa, la statutul său actual, de actor important pe scena globală.

Astfel, limba franceză, aleasă, în 20 martie 1970, ca instrument al unei colaborări limitate la doar două domenii - cultural și tehnic -, între puțin peste 20 de state (în cadrul *Agenției pentru Cooperare Culturală și Tehnică*), a devenit în prezent liantul unei cooperări aprofundate, între 88 de state de pe cinci continente.

Este important să subliniez în acest context, faptul că *promovarea limbii franceze a fost și este principalul instrument, și nu obiectivul principal al cooperării între statele francofone.*

Astfel, deși rămâne organic legată de utilizarea limbii franceze, Francofonia anului 2023 este Francofonia care oferă statelor membre un spațiu de dialog și de conlucrare în spiritul valorilor universale pe care le promovează și le apără: democrație, drepturile omului, diversitate culturală, multilingvism, egalitate de gen, solidaritate și pace.

Francofonia anului 2023 este Francofonia economică și Francofonia relațiilor comerciale. Și, nu în ultimul rând, este Francofonia politică și diplomatică a statelor membre care conlucrează, inclusiv în cadrul ONU și agențiilor sale, precum și al altor formate de cooperare internațională existente, într-un veritabil multilateralism de rețea, pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare și de bunăstare comune.

Doamnelor și domnilor,

În ceea ce privește parcursul francofon al României, doresc să punctez următoarele idei: Timp de peste două secole, legăturile cu comunitatea francofonă din Europa au marcat momente esențiale ale istoriei noastre, în special cele legate de renașterea națională și de materializarea dezideratelor de independență și unitate națională.

Limba franceză și, prin intermediul ei, accesul la valorile culturale europene, s-au numărat printre puținele porți de cvadare spirituală deschise către lumea de dincolo de Cortina de Fier, în perioada de dictatură comunistă.

Începând din anul 1994, operatorul pentru învățământ și cercetare al OIF și anume, Agenția Universitară a Francofoniei (AUF), al cărei președinte ales am onoarea să fiu din anul 2017, este prezentă la București, prin Direcția regională pentru Europa Centrală și Orientală (AUF-ECO) care conduce o rețea de 145 de membri din 23 de țări.

Pentru a vă face o imagine completă a anvergurii și atractivității activităților desfășurate în cadrul AUF, precizez că aceasta numără, în prezent, peste 1000 de universități, rețele universitare și centre de cercetare științifică care folosesc limba franceză, din 120 de state din întreaga lume.

În septembrie 2006, România a fost primul stat membru din Europa Centrală și de Est care a organizat o conferință a șefilor de stat și guvern care au în comun limba franceză - cel de al XI-lea Sommet al Francofoniei.

Respectându-și angajamentele luate în cadrul Sommet-ului, țara noastră a lansat, în 2007, un sistem, unic în lume, de burse anuale destinate doctoranzilor și cercetătorilor francofoni din state membre, asociate sau observatoare la OIF, înscriși în universități membre ale Agenției Universitare a Francofoniei.

Programul de burse doctorale și de cercetare post-doctorală « Eugen Ionescu », ajuns în 2023 la cea de-a 17-a ediție, numără, cumulativ, peste 1000 de beneficiari.

În prezent, România - care ocupă locul trei la nivel mondial ca număr de filiere și programe universitare francofone -, a devenit artizanul principal al *Francofoniei științifice.*

Francofonia științifică este o inițiativă românească aflată încă la început de drum.

Acest proiect pe care l-am lansat în septembrie 2021, la București, în cadrul Primei ediții a Săptămânii Mondiale a Francofoniei Științifice, organizată sub înaltul patronaj al Președintelui României, a fost validat de către miniștrii educației din țările francofone, în octombrie 2022, la Cairo și a fost prezentat șefilor de stat și guvern ai statelor membre ale OIF, la Djerba, în noiembrie 2022. Sunt încrezător că parcursul său, deși dificil, va fi unul de succes.

Stimate colege, stimați colegi,

Spre deosebire de celelalte organizații care s-au constituit inițial pe palierul guvernamental, în cazul Francofoniei, dimensiunea parlamentară, creată în anul 1967, ca *Asociație Internațională a*

Parlamentarilor de limba franceză - precursora Adunării Parlamentare a Francofoniei (APF) de astăzi -, a fost cea care impulsionează extinderea cooperării către nivelul guvernamental. În anul 2005, o dată cu adoptarea Cartei Internaționale a Francofoniei, Adunarea Parlamentară a Francofoniei a primit statutul de *adunare consultativă* a Francofoniei guvernamentale.

Astfel, în prezent, APF participă, atât la stabilirea orientărilor politice și direcțiilor de acțiune, precum și la implementarea unor proiecte concrete derulate de OIF în țările membre, în special a celor legate de asistența pentru eficientizarea parlamentelor și întărirea democrației parlamentare.

Începând cu anul 2015, senatorii și deputații membri ai delegației române la APF au făcut demersuri pentru ca Parlamentul României - care deținea din 1993, statutul de membru asociat - să obțină, odată cu îndeplinirea criteriilor Regulamentului APF, statutul de membru. Astfel, alinierea la nivelul de reprezentare al țării noastre în cadrul OIF, prin dobândirea unei identități consolidate în cadrul APF, în iulie 2016, permite astăzi delegației parlamentare române o implicare sporită și mai eficace în activitățile Francofoniei.

Sper că elementele prezentate astăzi vă vor încuraja să manifestați o cât mai mare deschidere pentru sprijinirea inițiativelor francofone în circumscripțiile dumneavoastră, pentru promovarea valorilor naționale în spațiul francofon, precum și pentru consolidarea colaborării cu omologii din statele Francofoniei în domenii de interes comun, atât în plan bilateral, cât și în cadrul formatelor de cooperare europene și internaționale, ai cărei membri sunteți.

Léopold Sédar Senghor - unul dintre părinții fondatori ai Francofoniei -, al cărui bust se găsește în Piața Francofoniei de la București, inspirat plasată chiar în vecinătatea Palatului Parlamentului, spunea, citez: *Popoarele sunt acelea care, prin intermediul aleșilor lor, împing guvernele să meargă înainte.*

La mai bine de jumătate de secol, cuvintele sale rămân actuale și emblematice pentru tot ce înseamnă astăzi, „franco-sfera” instituțională în care Francofonia guvernamentală și parlamentară sunt strâns conectate, pro-active și reactive la dezideratele de dezvoltare și bunăstare ale popoarelor francofone, ale celor 351 de milioane de vorbitori și ale iubitorilor de limbă franceză din întreaga lume.

Vă mulțumesc.

21.03.2023